

President Portugalska stal se obětí vraha

Dr. Paes, portugalský premier, zastřelen na železniční stanici v Lisaboně

Útočník lynčován byl na místě rozezlenými davy lidu.—Dr. Paes sloužil rok v úřadě presidenta Portugalska.

Londýn, 16. prosince.—Dr. Sidonio Paes, president Portugalska, byl zastřelen útočníkem krátce před půlnocí v sobotu na železniční stanici v Lisaboně, kde čekal na vlak do Oporto. Zprávy z Lisabonu sdělují, že zasažen byl třemi kullemi.

President Paes zemřel za několik minut po té. Jeho vrah, jménem Jeetne, usmrcen byl zástupy lidu.

Paříž, 16. prosince.—Die Havasovy depeše z Lisabonu, vrah portugalského presidenta, Dr. Paese, lynčován byl zástupy v blízkosti nádraží.

Dr. Sidonio Paes byl formálně proklamován presidentem Portugalska v prosinci roku 1917 a byl jmenován presidentem prozatímní vlády dne 9. prosince, tak že v úřadě portugalska sloužil několik málo dní přes jeden rok.

Dr. Paes byl profesorem matematiky na universitě Coimbra, než vstoupil do portugalského kabinetu v roce 1911 jako ministr veřejných práv. Na počátku války byl portugalským vyslancem v Německu a zůstal v Berlíně až do počátku roku 1916, kdy vrátil se do Lisabonu.

Jako prozatímní president Dr. Paes prohlásil, že Portugalsko zachová svoji dohodu se spojením a setrvá ve válce proti Německu.—Jedním z jeho prvních činů jako presidenta bylo zahájení kroků za účelem většího podílení se Portugalska ve válce.

Dne 6. prosince bylo na Dr. S. Paese vystřeleno, když procházel se na ulici v Lisaboně, ale nebyl kuli zasažen.

Portugalsko stalo se republikou v roce 1910, asi za dva roky po té, kdy král Carlos usmrcen byl na ulicích Lisabonu spolu s korunním princem Luizem.—Během následujících dvou let, král Manuel, druhý syn zavražděného krále, řídil osudy země. Při útoku na krále a korunního prince Manuel byl také poraněn, ale pozdravil se.

V Portugalsku došlo v posledních letech několikrát k odhalení spiknutí monarchistů, kteří měli v úmyslu svrhnout republiku, leč všechny tyto pokusy selhaly. Mnoho osob, jak z kruhů monarchistů, tak republikánů, ztratilo svoje životy v pouličních bojích, jež často odehrávaly se na ulicích Lisabonu a jiných měst, a mnoho lidí bylo zatčeno a odsouzeno na dlouhou dobu do žaláře.

Vrhání bomb bylo obyčejným zjevem při těchto nepokojích.—Stávky byly na denním pořádku a nebylo takřka měsíce, aby nedošlo k odhalení nějakého nového spiknutí k zavraždění presidenta anebo jiných členů kabinetu. Ke vzpourě ve válečném loďstvu došlo v několika případech. Vzbouřivší se námořníci dvakrát bombardovali Lisabon, při čemž několik osob bylo usmrceno a velká škoda způsobena na majetku.

Czernin předvídal prý katastrofu

Vídeň, 16. prosince.—Hrabě Czernin, bývalý rakousko-uherský zahraniční ministr, mluvil upřímně o současných poměrech ve své korespondenci s císařem Karlem, jak prokázal dopisy, jež ukázal a-

merickému korespondentovi.—Jeden z těchto dopisů, psaný v dubnu roku 1917, naznačoval bývalému císaři, že centrální mocnosti potká nevyhnutelně porážka. V přípisu tímto praví: "Jsem přesvědčen, že zdrcujícího bodu bude dosaženo. Německo, stejně jako my samotní, je u konce svých zdrojů. Zpovědné politické autority toho nepopírají, ale vojenské kruhy v Berlíně samy se klamou. Jsem toho přesvědčen, že dojde k povstání, pokusí-li se Německo o další zimní kampaň. To bylo by daleko horší, než nevyhnutelný mír. Jestliže panovníci centrálních mocí neuzavřou mír, lid tak učiní, a vlna revoluce smete všechno, pro co naši bratři bojovali. Nepochybně bude to trvat několik měsíců, než Amerika bude s to vrhnouti sílu svých battaliónů do boje, nicméně její morální podpora je velkým činitelem. Centrální mocnosti nemají naděje na nové posily. Odložky jsou k naší nevyhodě, ježto naši nepřátelé mají více času a mohou vyčkávat déle než my." Czernin v tomto přípisu prohlašuje, že nevěří v úspěch ponorek, a na konečnou vyzývá císaře Karla, aby hájil lid svůj, svoje dynastické ideály a svůj trůn. (Americký korespondent přinesl již celou řadu zpráv o hraběti Czerninovi, kterého snaží se vylicíti jako ušlechtilého a děla. Bylo by žádoucí, aby se ho zeptal, proč tak nadával Čechům a Masarykovi, když písecky při své prozíravosti si mohl vyopírat na prstech, že národ náš se ho hroutící se ruskou barabizou za žádnou cenu nevrátí.)

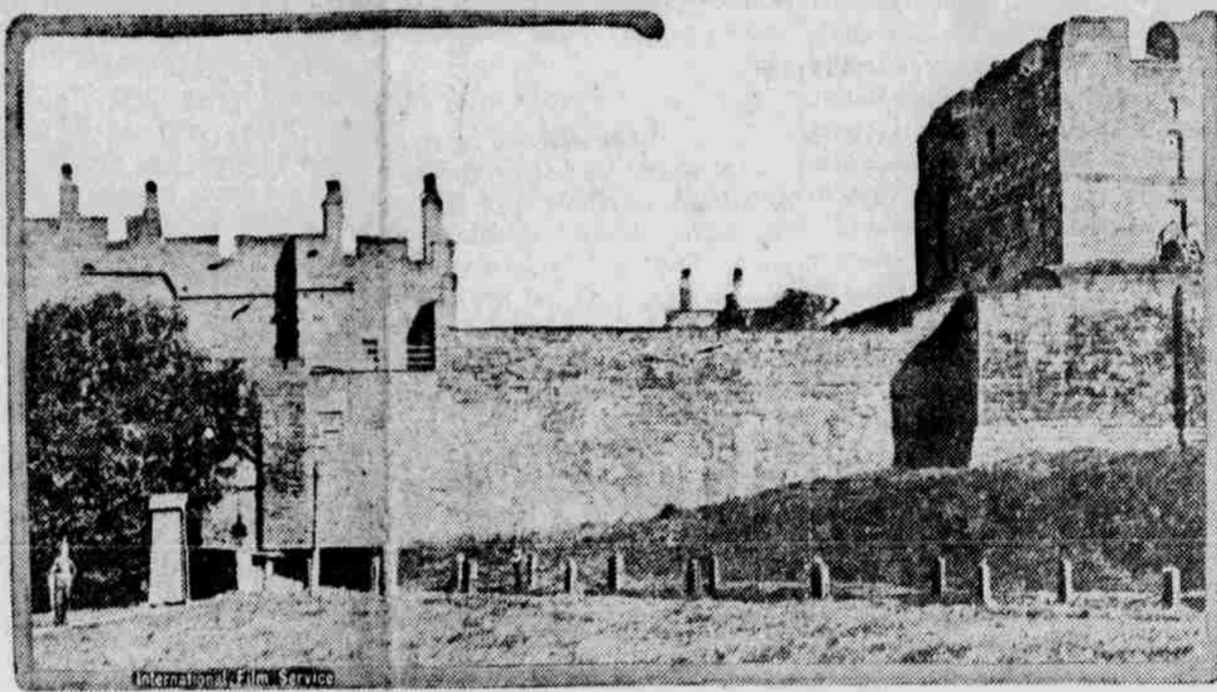
Italové zaujali území Jihoslavoňů

Washington, D. C., 16. prosince.—Okamžité kroky měly by býti učiněny spojením, jmenovitě Spojenými Státy, k zabránění krvavé prolití mezi italskou okupační armádou a jihoslavoňským obyvatelstvem Dalmacie, Rjeki a Zadaru, praví prohlášení, vydané Národní Radou v Jugoslavii. V prohlášení tímto se praví, že italská vláda zaujala Rjeku, jakkoliv toto město nebylo jmenováním ku zaujetí brannou mocí v podmínkách příměří, zmocnila se válečných a obchodních loď v přístavišti v rozporu s podmínkami příměří, a v Rjece, stejně jako v Dalmácii, italské autority uzavřely školy a převzaly telegrafy a železnice. V Zadaru, dle tohoto prohlášení, italská vojska napadala jihoslavoňské obyvatelstvo.

Demobilisace ve Spojených Státech

Washington, D. C., 16. prosince.—Demobilisace ve Spojených Státech pokračuje rychle a každého dne je propouštěno z armádních sborů 15,000 mužů. Očekává se, že později propouštěno bude 30,000 mužů denně. Odbor války vyznačil celkem 824,000 vojáků pro propuštění. Také doprava vojska ze zámoří zpět do Spojených Států bude zrychlena, jakmile poměry to dovolí. Nové jednotky vojenské v zámoří ustanoveny byly k návratu.

Wilson navštíví místo, kde jeho matka bydlela.

President Wilson během své návštěvy v Evropě navštíví také Carlisle v Anglii, kde jeho matka strávila dívčí věk. Fotografie tato ukazuje zámek v Carlisle, jenž pochází z římských dob.

Kapitán Pisecký na cestě do Prahy

San Francisco, Cal., 16. prosince.—Hlavní překážkou bolševické anarchie a krvavoproletáři v Sibiři dnes je rychle poklesávající síla 30,000 Čechoslováků, dle prohlášení kapitána F. Piseckého, prvního příručího ministra války československého státu, který přijel sem na cestě z Orientu do Prahy v Čechách. Československá vojska, dle prohlášení kapitána Piseckého, ztratila 50 procent své síly. "Doba pro rozhodnutí nastala," pravil. "Bolševická armáda je nyní silnější než kdykoliv před tím, poněvadž je zorganizována dle německého systému a poněvadž byla v ní zavedena železná disciplína, než neexistovala v ruské armádě." (Před několika dny bylo oznámeno, že kapitán Pisecký, který je dobře znám ve Spojených Státech ze své přednáškové cesty, zřídil československou úřadovnu v Tokiu. Nepochybně generál Stefaňák, ministr války československého státu, rozhodl, že přítomnosti p. Piseckého je třeba v Praze a posílá jej do vlasti v hodnosti prvního svého příručího.)

Vojska generála Kalnikova odzbrojena

Tokio, 16. prosince.—Pověsti jsou v oběhu ve Vladivostoku, že spojení odzbrojili vojska generála Kalnikova. K srážce s vojsky generála Semonjova, jenž se sázen byl admirálem Kolčakovem, dle všech známek ehlýl se poblíže Volkossu. (Všechno nasvědčuje tomu, že Rusum navrádí nady pomoci. Nemohou se shodnouti ani v Sibiři, kde není již bolševického nebezpečí. A pro tyto jejich spory a tahanice vojska československá mají tvořiti ochrannou stráž bez naděje, že dostane se jim jakékoliv pomoci proti stálecké síle bolševické armády. Rýzná a rychlá akce spojených v této záležitosti je nutnou, nemá-li býti naše chrabré vojsko na Sibiři úplně potřeno. Umláostí z posledních dnů ukázaly, že na pomoc Rusů, v kterou jmenovitě doufaly Spojené Státy, nelze se naprosto spoléhati.)

Šest loď veze vánoční dárky

Washington, D. C., 16. prosince.—Generál Mareš oznámil, že příčiněním brigádního generála Franka T. Hinese všechny vánoční zásilky vojákům v zámoří byly poslány do Francie bez odkladu a zmatku. Šest amerických loď nepochází se právě na cestě do Francie s dárky pro americké vojny od jich přátel ve Spojených Státech.

Konference spojenců bude zahájena 1. ledna

Mezitím president Wilson konferovati bude se státníky.

Paříž, 16. prosince.—Plány pro znovushromáždění mezispojenecké konference a svolání mírového kongresu pozvala jsou dohodovány. Původně bylo v úmyslu svolati znovu konferenci státníků spojených na pondělek anebo úterek, ale poněvadž anglický premier Lloyd George a anglický ministr zahraničních záležitostí, Balfour, nemohou se dostaviti s ohledem na volby v Anglii, formální zasedání bude znovu zahájeno až 1. ledna.

Mezitím president Wilson bude míti příležitost konferovati s premiery a vůdci státníky spojených a navštívití bojiště a pravděpodobně i Itálii. Italský král Viktor Emanuel s korunním princem a premierem Orlandon přijedou do Paříže ve čtvrtek.

Až dosud mezispojenecká konference neuvážovala o nezávislých otázkách a jednání bylo více méně informální. Američtí delegáti budou míti nyní hlavně na starosti, aby dokonale seznámili se s názledy evropských státníků a sdělili tyto presidentu Wilsonovi.

President Wilson dle dosud neoznámil, že navštíví Benedikta, ale návštěva Vatikánu zdá se nyní silnou možností. Jest dobře známo, že papež rád přijal by amerického presidenta a vaticánští úředníci prohlásili, že návštěva dala by se zaříditi tak, aby presidentu nebyly způsobeny žádné obtíže s ohledem na rozpor mezi italskou vládou a Vatikánem. Odeběre-li se president Wilson do Říma, bude to nepochybně až po Vánocích, poněvadž král Viktor Emanuel zůstane v Paříži až do 23. prosince.

Ponorka U-53 natropila mnoho škod

Londýn, 16. prosince.—Byla to ponorka U-53, jejíž velitelem byl kapitán Hans Rose, která potopila značný počet loď při pobřeží Nantucketu, poslala ke dnu mořskému americkou torpédovou loď Jacob Jones a natropila mnoho škod jiným spojenečím. Rose jest nepochybně jedním z nejúspěšnějších velitelů německých ponorek. Nechtěl svoji kariéru skončiti vydáním své lodi Angličanům, nýbrž nechal se dobrovolně internovati ve švédském přístavišti.

Bývalý kaiser je zámožným mužem

Haag, 16. prosince.—Zheimische Westphalische Zeitung praví, že osobní majetek bývalého císaře německého na hotovosti, uložený na 4½ procenta v různých bankách, odhadován je na 20,000,000 marek, čili asi \$5,000,000, a jeho roční příjem z něho je kolem \$225,000. Revoluční vláda rozhodla, že privátní majetek pozemkový německého císaře nebude skonfiskován, jakkoliv korunní majetky připadnou státu. Z devadesáti majetků bývalého císaře toliko sedm je korunních, tak že Vilém Hohenzollern zůstává velmi zámožným člověkem a bude se míti i bez koruny císařské dobře, bude-li mu tento majetek ponechán.

Japonský premier o Čechoslovácích

Tokio, 16. prosince.—Spravedlnost, chladnokrevnost a ušlechtilost převládá u nás mírové konference a navštívití bojiště a pravděpodobně i Itálii. Italský král Viktor Emanuel s korunním princem a premierem Orlandon přijedou do Paříže ve čtvrtek. Celý svět obdivuje ducha francouzského lidu v boji s německými ujařmovacími snahami. Také Rusko vyvolalo sympatie civilisovaného světa. "Zvednutí se Čechoslováků pod praporem svobody," pokračoval premier, "setkalo se s nadšeným sehvácením celého světa. My, Japonci, kteří jsme nikdy neslyšeli o takovém plemeni, poslali jsme vojska do Sibíře, aby pomohla těžce udatným Čechoslovákům."

Mírové předporady budou obnoveny

Paříž, 16. prosince.—Předběžné diplomatické konference mezi spojenci, které přerušeny byly dočasně s ohledem na příjezd presidenta Wilsona, budou obnoveny počátkem tohoto týdne, dle sdělení Le Journalu. David Lloyd George, anglický premier, a A. J. Balfour, anglický ministr zahraničních záležitostí, očekávají jsou zde v úterý, kdežto premier italský Orlando a zahraniční ministr Sonnino přijedou s italským králem Viktorem Emanuelem ve čtvrtek, dne 19. prosince.

Uhersko zaplatí prý svoje dluhy

Budapešť, 16. prosince.—Uherský ministr financí oznámil, že Uhersko pokusí se dostáti všem závazkům svým vůči svým příslušníkům, jakož i cizincům.

Veliké zástupy vítaly Wilsona v městě Paříži

President v prvních řečích svých mluvil o Líze národů.

Paříž, 16. prosince.—Paříž poskytla v sobotu presidentovi Spojených Států takové uvítání, jaké nebylo poskytnuto v kapitole Francie doposud žádné hlavě cizího státu. Nemohlo býti žádné pochybnosti o srdečnosti tohoto přijetí. Oslava příjezdu presidenta největší republiky světa pokračovala po celý den a v neděli zabíjena byla na novo.

Dělnické organizace v sobotu pochodovaly po boulevardech s nápisy, v kterých vzdávána byla čest americkému presidentu. Američtí vojáci všude těšili se zvláště pozornosti. Karnevalová nálada všude převládala. Obrovské množství konfětů bylo na ulicích a v ovzduší. Trubky a bubny ozývaly se na všech stranách uprostřed velkého jásotu. Jízda presidenta Wilsona s nádraží, kde úředně byl uvítán francouzskými hodnostáři, do Muratova paláce, byla jízdou triumfální. Nikdy před tím na ulicích neshromáždilo se tolik lidu k počtu hosta.

Hostina, kterou president Francie a paní Poincaré-ová uspořádaly v Elysejském paláci k počtu vzácných hostů ze zámoří, skončila program sobotní. Hostiny se účastnilo 200 osob. Tabule byla v útvaru podkovy a vyzdobena kyticemi bílých růží a parmských fialek.

President v řeči své při této hostině prohlásil, že vítězství ve válce není dostatečné a že lid Spojených Států vstoupil do této války s úmyslem opatřiti světu mír trvalý. V řeči k socialistické delegaci, jež jej pozdravila, prohlásil president, že válka právě skončená byla válkou lidovou a že zdrcení vojenské autokracie není dostatečné. Prohlásil, že spolupráce všech národů je třeba, aby zabezpečil byl trvalý mír.

V neděli president navštívil s paní Wilsonovou Bohoslužby v americkém presbyteriálním chrámu a později dostavil se k pomníku Lafayetteovu, kde položil věnec. Obrovské zástupy lidu opět shromáždily se při této příležitosti.—Recepce v radnici v pondělí zakončí úřední obřadnosti.

President Wilson přednesl veskeré své řeči v angličtině, kdežto Poincaré a jiní hodnostáři mluvili francouzsky.

Bolševická vojska jsou na postupu

Paříž, 16. prosince.—Bolševická armáda, sestávající z jedenácti divisi pěchoty a jízdy, jakož i dělostřeleckva, postupuje k centrální Evropě na frontě 400 mil od zálivu Finského k řece Dněpr, dle depeš z Bernu. Postup zahájen byl 11. listopadu. Němečtí vojáci, jak zprávy udávají, připojují se k bolševikům, kteří nič všechno na své cestě a zmocňují se materiálu, zanechaného Němci po útupu směrem západním. Zprávy v minulých dnech sdělily, že bolševici jsou na postupu v Estoňsku, jež je na jih od zálivu Finského. Bylo oznámeno, že bolševický postup je toliko pomalý.

Švýcarsy netouží po Habsburkovi

Mnichov, 16. prosince.—Švýcarsko, jak se zde vyzkoumává, odešlo dovoliti bývalému rakouskému císaři Karlu, aby se usadil ve Švýcarsku.